

Y CABINET DYDD MAWRTH, 19 RHAGFYR 2023

Yn bresennol-

Y Cynghorwyr: Dyfrig Siencyn, Nia Jeffreys, Beca Brown, Berwyn Parry Jones, Craig ab Iago, Dafydd Meurig, Elin Walker Jones a Ioan Thomas.

Hefyd yn bresennol-

Dafydd Gibbard (Prif Weithredwr), Huw Dylan Owen (Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol), Geraint Owen (Cyfarwyddwr Corfforaethol), Iwan Evans (Pennaeth Cyfreithiol), Dewi Aeron Morgan (Pennaeth Cyllid) a Rhodri Jones (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth).

Eitem 6: Daron Marged Owens (Uwch Swyddog Gweithredol y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol).

Eitem 7: Bethan Richardson (Rheolwr Rhaglen Newid Hinsawdd) a David Mark Lewis (Rheolwr Ynni a Gwasanaethau Masnachol)

Eitem 8: Dafydd Wyn Williams (Pennaeth Adran Amgylchedd)

Eitem 9: Steffan Jones (Pennaeth Adran Priffyrdd, Peirianeg ac YGC)

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriad gan y Cynghorydd Menna Trenholme a Dilwyn Morgan.

Croesawyd yr Aelodau Cabinet a Swyddogion i'r cyfarfod.

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol

3. MATERION BRYD

Nid oedd unrhyw fater brys.

4. MATERION YN CODI O DROSOLWG A CHRAFFU

Nid oedd unrhyw fater yn codi o drosolwg a chraffu.

5. COFNODION CYFARFOD A GYNHALIWDYD AR 28 TACHWEDD 2023

Derbyniwyd cofnodion y cyfarfodydd a gynhaliwyd ar 28 Tachwedd 2023 fel rhai cywir.

6. GORCHYMYN DIOGELU MANNAU CYHOEDDUS (GDMC) CAERNARFON, PWLLHELI A CRICIETH

Cyflwynwyd yr adroddiad gan yr Uwch Swyddog Gweithredol y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol

PENDERFYNIAD

- a. **Cymeradwywyd ymgymryd â'r broses o ystyried cyflwyno Gorchymyn Diogelu Mannau Cyhoeddus (GDMC) newydd ar gyfer ardaloedd penodol yng Nghaernarfon, Criccieth a Phwllheli, yn unol â'r Gorchymyn Arfaethedig drafft a atodwyd yn Atodiad 1.**
- b. **Awdurdodwyd Pennaeth Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant i ymgymryd â phroses ymgynghori am gyfnod o 28 diwrnod, gan ddychwelyd i'r Cabinet am benderfyniad ynghylch a ddylid cyflwyno GDMC yng Nghaernarfon, Pwllheli a Criccieth.**

TRAFODAETH

Eglurwyd bod Deddf Ymddygiad Gwrthgymdeithasol, Troseddu a Phlisma 2014 yn rhoi'r grym i Awdurdodau Lleol gyflwyno Gorchymyn Diogelu Mannau Cyhoeddus (GDMC) i ymdrin â niwsans neu broblemau penodol mewn mannau penodol. Cadarnhawyd bod yr heddlu wedi bod mewn cyswllt gyda'r Cyngor er mwyn ceisio cyflwyno GDMC mewn ardaloedd yng Nghaernarfon, Pwllheli a Chriccieth. Bwriedir i'r gorchymynion ymdrin â phroblemau penodol mewn ardaloedd penodol sy'n niweidiol i ansawdd bywyd. Esboniwyd bod ardaloedd arfaethedig GDMC wedi'u nodi oherwydd effaith yr ymddygiad ar y gymuned, busnesau ac ymwelwyr.

Manylwyd bod rhaid i'r Awdurdodau Lleol fod yn fodlon bod sail rhesymol dros gredu fod y gweithgareddau hyn mewn man cyhoeddus wedi cael, neu yn debygol o gael effaith andwyol ar ansawdd bywyd pobl yn y cyffiniau. Eglurwyd hefyd fod y gweithgareddau angen bod yn barhaus eu natur ac yn afresymol. Esboniwyd bod yr heddlu wedi darparu datganiadau effaith gan swyddogion a busnesau yn yr ardaloedd yma gan nodi tystiolaeth bod ymddygiad gwrthgymdeithasol gan unigolion ifanc ac oedolion ac yn cynnwys camweddau sylweddau, ymddygiad bygythiol a thrais. Manylwyd bod hyn yn gwneud i rai unigolion y gymuned osgoi mynd i fewn i fusnesau, ac eu bod yn osgoi defnyddio llochesi bysiau ac ati.

Cadarnhawyd bod y Cyngor wedi ymgynghori gydag Aelodau Lleol a'r cynghorau tref perthnasol. Sicrhawyd bod cefnogaeth lwyr i'r gorchymynion ynghyd â chefnogaeth gan Aelodau Seneddol Arfon a Dwyfor Meirionnydd. Esboniwyd bydd y Cyngor yn cynnal ymgynghoriad cyhoeddus o'r GDMC os byddent yn cael eu cymeradwyo, cyn cyflwyno adroddiad pellach i'r Cabinet pan yn amserol.

Cydnabuwyd bod angen ystyried opsiynau eraill cyn cyflwyno GDMC ac mae'r Cyngor wedi derbyn gwybodaeth gynhwysfawr gan yr heddlu o'u hymrwymiaadau amrywiol ac mae'r Cyngor yn fodlon eu bod eisoes wedi defnyddio pob dull i fynd i'r afael ag atal yr ymddygiadau hyn.

Adroddwyd bod y cyfyngiadau dan ystyriaeth GDMC wedi eu datblygu'n benodol i ymdrin â'r mathau o ymddygiad sy'n achosi'r problemau mwyaf, ac ystyriwyd y cyfyngiadau canlynol yn addas:

- Ni chaiff person ddilyn cwrs o ymddygiad sydd yn achosi, neu sydd yn rhesymol canfod ei fod yn achosi aflonyddwch, braw, niwsans neu drallod.
- Ni chaiff person yfed alcohol, nac unrhyw beth y mae Person Awdurdodedig yn rhesymol gredu i fod yn alcohol neu gynhwysydd i ddal alcohol, os yw Person Awdurdodedig yn gofyn i'r person stopio ag yfed neu ildio'r alcohol neu gynhwysydd.
- Ni chaiff person loetran mewn cyflwr o feddwdod o ganlyniad i gymryd alcohol neu gyffuriau. Os yw Person Awdurdodedig yn gofyn i'r person ymadael â'r ardal mewn amgylchiadau lle bo'r person wedi tramgwyddo'r cyfyngiad yma, rhaid i'r person ymadael ar unwaith.

Pwysleisiwyd mai dim ond pan fydd pobl sy'n yfed alcohol yn achosi ymddygiad gwrthgymdeithasol neu'n debygol o achosi ymddygiad gwrthgymdeithasol y bydd swyddogion yn gorfodi'r gwaharddiad hwn. Addysgwyd nad yw'n drosedd i yfed alcohol mewn ardal GDMC ond ei fod yn drosedd i fethu â chydymffurfio â chais i stopio yfed neu ildio alcohol. Cadarnhawyd na fydd y gorchymyn yn effeithio digwyddiadau megis yr Ŵyl Fwyd yng Nghaernarfon, oni bai fod unigolion yn achosi gwrthgymdeithasol wrth yfed.

Cadarnhawyd bod Deddf Cydraddoldeb 2010 yn gosod gofynion cyfreithiol i baratoi asesiad effaith i'r GDMC a nodwyd nad oes unrhyw reswm dros beidio â pharhau gyda'r proses yn deillio o asesiad effaith y Cyngor.

7. CYNLLUN ARGYFWNG HINSAWDD A NATUR: ADRODDIAD BLYNYDDOL 2022/23 CYNGOR GWYNEDD

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Dyfrig Siencyn.

PENDERFYNIAD

Ystyriwyd a chymeradwywyd Cynllun Argyfwng Hinsawdd a Natur: Adroddiad Blynyddol 2022/23 Cyngor Gwynedd.

TRAFODAETH

Atgoffwyd yr Aelodau bod Cynllun Argyfwng Hinsawdd a Natur wedi cael ei fabwysiadu gan y Cyngor ar 8 Mawrth 2023 yn dilyn cyfarfod o'r Cabinet.

Tynnwyd sylw bod y cynllun yn cynnwys dau gam. Manylwyd mai'r cam cyntaf oedd gweithredu prosiectau'r Cyngor er mwyn lleihau'r defnydd o ynni a lleihau

allyriadau carbon y Cyngor ac mai'r ail gam fyddai edrych ar yr effaith ehangach ar y sir gan ystyried sut gall y Cyngor helpu cymunedau a sut gellir ymateb fel sir i effaith newid hinsawdd.

Pwysleisiwyd bod y Cyngor wedi bod yn gweithio ar fesurau i leihau allyriadau carbon ers dros 10 mlynedd a wedi llwyddo i leihau cyfanswm allyriadau carbon 43%. Manylwyd bod y Cyngor wedi llwyddo i wneud hyn drwy weithredu ym mhob maes gan gynnwys newidiadau i oleuadau stryd sydd wedi lleihau 76% o'r allyriadau carbon cysylltiedig, a newidiadau i'r fflyd gan leihau allyriadau carbon cysylltiedig 23%.

Esboniwyd bod y newidiadau mae'r Cyngor yn ei wneud yn weithredol tuag at adfer yr argyfwng newid hinsawdd ac yn cyfrannu at nod y Cyngor o fod yn garbon sero net ac ecolegol gadarnhaol erbyn 2030. Nodwyd hefyd bod y newidiadau hyn yn arwain at arbedion ariannol i'r Cyngor. Ymhelaethwyd bod y Cyngor yn gweld buddion ariannol wrth daclo argyfwng hinsawdd a natur, gan arbed oddeutu £15miliwn ers 2010. Pwysleisiwyd y golygai hyn y buasai angen gwneud mwy o doriadau yn sgil sefyllfa ariannol bresennol y Cyngor os na fuasai'r gwaith ar yr argyfwng newid hinsawdd a natur wedi cael ei gyflawni, gan y buasai yna £4.3miliwn o gostau ychwanegol i'w cyfarch. Cydnabuwyd bod ystyriaethau newydd i'w hystyried erbyn hyn megis heriau maes caffael yn ogystal â'r ffaith bod mwy o weithlu'r cyngor yn gweithio o adref.

Cyfeiriwyd at amryw o brosiectau o fewn saith prif ffrwd gwaith y cynllun sef: Adeiladau ac ynni, symud a thrafnidiaeth, gwastraff, llywodraethu, caffael, defnydd tir ac ecoleg. Tynnwyd sylw at brosiect paneli solar sydd eisoes ar y gweill gydag £2.8miliwn wedi ei fuddsoddi mewn paneli solar i'w rhoi ar adeiladau'r Cyngor er mwyn arbed arian yn y dyfodol. Esboniwyd hefyd bod fflyd y Cyngor yn cael ei uwchraddio yn y dyfodol i fod yn gerbydau trydan er mwyn lleihau'r allyriadau carbon mae'r cerbydau presennol yn ei ryddhau.

Mynegwyd pryder am y dull o gyfrifo allyriadau carbon yn genedlaethol. Esboniwyd bod prynu nwyddau lleol yn cael ei gyfrifo yn yr un modd a phrynu nwyddau o ledled y wlad, oherwydd bod y system yn ffocysu ar wariant, er bod gwahaniaethau mawr yn y gwir allyriadau carbon. Nodwyd bod modd i hyn effeithio ar economi leol mewn ardaloedd gan nad oes anogaeth i brynu'n lleol. Pryderwyd na fydd modd cyrraedd targedau o fod yn garbon niwtral erbyn 2030 os na fydd y dull cyfrifo hwn yn cael ei ddiwygio. Cadarnhawyd bod gwaith yn cael ei wneud yn genedlaethol er mwyn cywiro'r gwall hwn er mwyn cynorthwyo aelodau lleol i gyrraedd eu nod.

Diolchwyd i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau am eu sylwadau ar yr adroddiad blynyddol, sydd wedi cael eu cymryd i'w ystyriaeth a'u gweithredu.

8. ADRODDIAD PERFFORMIAD AELOD CABINET AMGYLCHEDD

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Dafydd Meurig.

PENDERFYNIAD

Derbyniwyd a nodwyd y wybodaeth yn yr adroddiad.

TRAFODAETH

Atgoffwyd yr aelodau bod yr Adran yn arwain ar bump o brosiectau Cynllun y Cyngor sef 'Rheolaeth ail gartrefu a llety gwyliau tymor byr', 'Cynllun Datblygu Lleol Newydd', 'Gwastraff ac Ailgylchu', 'Teithiau Llesol' a 'Trafnidiaeth Gyhoeddus'. Tynnwyd sylw bod dau o'r prosiectau hyn yn ymwneud â'r maes trafnidiaeth a bydd Pennaeth Cynorthwyol newydd yn cychwyn gyda'r Adran ym mis Ionawr a fydd yn allweddol i gynorthwyo gyda'r gwaith i symud y blaenoriaethau hyn yn eu blaenau.

Eglurwyd bod yr adran yn arwain ar y gwaith o baratoi cyfarwyddyd Erthygl 4 ar gyfer Ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd, mewn ymdrech i gael gwell rheolaeth ail gartrefi a llety gwyliau tymor byr. Nodwyd byddai hyn yn galluogi'r Cyngor i fynnu bod perchnogion eiddo yn yr Ardal Cynllunio yn derbyn hawl cynllunio cyn newid defnydd eu heiddo yn ail gartref neu lety gwyliau tymor byr. Cadarnhawyd bod cyfnod ymgynghori cyhoeddus wedi ei gynnal am gyfnod o 6 wythnos a bod ymateb sylweddol i'r ymgynghoriad wedi dod i law. Nodwyd bod swyddogion yn parhau i ddadansoddi'r holl sylwadau a rhoi ystyriaeth deilwng i'r ymatebion a dderbyniwyd. Sicrhawyd bydd adroddiad yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet am benderfyniad yn ystod misoedd cynnar 2024, yn dilyn y broses o ddadansoddi sylwadau.

Cadarnhawyd bod yr Adran yn cyflwyno Cynllun Datblygu Lleol newydd ar gyfer Ardal Awdurdod Cynllunio Gwynedd er mwyn cyfarch anghenion tai cyflogaeth, cymdeithasol ac amgylcheddol trigolion y sir dros yr 15 mlynedd nesaf. Pwysleisiwyd bod Gweithgor Polisi Cynllunio wedi ei sefydlu er mwyn cefnogi'r broses o greu a chynnal y Cynllun hwn a'u bod hefyd wedi ystyried Cytundeb Cyflawni drafft y Cynllun. Cadarnhawyd bod ymgynghoriad cyhoeddus wedi cael ei gynnal am gyfnod o 6 wythnos ar y Cytundeb Cyflawni ac mae swyddogion yn ystyried yr ymatebion ar hyn o bryd. Rhagwelwyd bydd adroddiad ar y mater yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet yn fuan cyn mynd i'r Cyngor Llawn yn ei gyfarfod ym mis Mawrth 2024.

Adroddwyd bod gwaith trawsnewid sylweddol yn parhau i ddigwydd ym maes gwastraff ac ailgylchu. Cadarnhawyd bod yr adran yn gweithio i anelu at darged Llywodraeth Cymru o ailgylchu 70% o holl wastraff erbyn 2025. Eglurwyd bod y Cyngor yn derbyn incwm am ddeunydd ailgylchu ond cadarnhawyd bod y ffigyrau hyn wedi lleihau. Adroddwyd bod y Cyngor wedi bod yn derbyn £400 y tunnell yn y gorffennol ond roedd y ffigyrau hyn wedi lleihau i £200 y tunnell erbyn mis Mai eleni. Nodwyd bod y ffigyrau diweddaraf yn nodi bydd y Cyngor yn derbyn £20 y tunnell am nwyddau ailgylchu a gesglir. Cydnabuwyd bod yr Adran wedi derbyn nifer fawr o gwynion o fewn y maes gwastraff yn ddiweddar wrth iddo symud o dan reolaeth yr Adran hon. Pwysleisiwyd bod nifer o'r heriau wedi eu datrys erbyn hyn ac bod niferoedd y cwynion wedi gostwng.

Atgoffwyd yr Aelodau bod y Cyngor wedi sicrhau £1.2miliwn o gyllid Teithiau Llesol gan Lywodraeth Cymru eleni ar gyfer gwedd gyntaf Llwybr Ffordd Penrhos, ger Bangor. Nodwyd bod y gwaith paratoadol wedi cael ei gwblhau ac

mae gwaith ar y ddaear yn cychwyn o gyffordd Coed Mawr i gyffordd Coed y Maes. Mynegwyd pryder bod gwireddu cynlluniau teithiau llesol yn ddibynnol iawn ar sicrhau cefnogaeth ariannol gan y Llywodraeth, gan osod gofynion penodol wrth gyflwyno ceisiadau. Pwysleisiwyd bod swyddogion yn trafod gyda Thrafnidiaeth Cymru er mwyn ceisio canfod dulliau o gryfhau cynlluniau er mwyn ceisio sicrhau cyllid i'r dyfodol, gan fod nifer o'r ceisiadau yn ffafrio ardaloedd mwy trefol a phoblog. Nodwyd her bellach wrth nodi bod ffigyrau'r grantiau yn gallu bod yn isel iawn, gan nodi os byddai'r Cyngor yn derbyn yr un faint o grantiau yn flynyddol â'r ffigwr eleni, byddai'n cymryd 200 mlynedd i gwblhau holl gynlluniau'r prosiect yn llawn.

Diweddarwyd bod gwasanaethau bws Sherpa'r Wyddfa yn parhau i ennyn cydnabyddiaeth allanol. Ymfalchiwyd bod y gwasanaeth wedi cyrraedd rhestr fer sawl gwobr cludiant dros y misoedd diwethaf gan ennill gwobr arian 'Bysiau Hamdden' yng Ngwobrau Bysiau'r Deyrnas Gyfunol, gan ei fod yn enghraifft dda o gyfuno anghenion pobl leol ac anghenion ymwelwyr yr ardal.

Cadarnhawyd bydd bysiau trydan y T22 yn cynnig gwasanaeth pwysig ar hyd llwybr rhwng Blaenau Ffestiniog, Porthmadog a Chaernarfon yn cychwyn ar 12 Chwefror 2024. Eglurwyd mai dyma'r gwasanaeth cyntaf ar y prif rwydwaith y Sir ble bydd bysiau trydan yn darparu'r gwasanaeth pob awr.

Esboniwyd bod system ceisiadau trwyddedu cerbydau tacsis wedi newid i fod ar lein yn ddiweddar er mwyn eu prosesu yn gyflymach. Cadarnhawyd bod llawer mwy o geisiadau yn cael eu cyflwyno yn ddiweddar ond gan fod y system yn newydd i lawer, mae oedi wrth i geisiadau cael eu cyflwyno yn anghyflawn. Nodwyd bod swyddogion yn cynorthwyo ymgeiswyr gyda'u ceisiadau a nodwyd bod ceisiadau yn cael eu delio a hwy o fewn 8 diwrnod yn ôl y ffigyrau diweddaraf.

Tynnwyd sylw at Wasanaeth Bwyd a Diogelwch yr Adran sy'n sicrhau fod bwyd a diod sy'n cael ei werthu i'w fwyta a'i yfed, yn ddiogel i'r cyhoedd ac yn cydymffurfio gyda gofynion cenedlaethol. Nodwyd bod 2,064 o fusnesau bwyd perthnasol o fewn Gwynedd a bod 99% o'r rhain yn cyrraedd safon hylendid bwyd boddhaol neu uwch. Cydnabuwyd bod 26 lleoliad ddim yn cwrdd â'r safon ond mae'r Gwasanaeth yn ail-ymweld pob eiddo sy'n derbyn sgôr o 2 neu is o fewn 3 mis o'r archwiliad gwreiddiol er mwyn sicrhau bod safonau yn gwella.

Adroddwyd bod nifer o wasanaethau'r Adran wedi lleihau eu amseroedd prosesu gan gyfeirio'n benodol at y Gwasanaeth Cynllunio a oedd yn cymryd 84 diwrnod ar gyfartaledd i benderfynu ar geisiadau (o'i gymharu â 92 diwrnod yn 2022/23 a 103 diwrnod yn 2021/22), a'r tîm Pridiannau Tir sy'n prosesu ceisiadau o fewn 31 diwrnod erbyn hyn (o'i gymharu â 38 diwrnod yn 2022/23).

Rhagwelwyd bydd yr Adran yn gorwario £511,000 erbyn diwedd y flwyddyn ariannol gyfredol. Nodwyd bod nifer o resymau pam fod yr adran yn gorwario ond bod swyddogion yn mynd ati i ddatrys y problemau er mwyn ceisio sicrhau bod targed cynlluniau arbedion ar gyfer 2023/24 yn cael eu gwireddu.

9. ADRODDIAD PERFFORMIAD YR AELOD CABINET DROS PRIFFYRDD, PEIRIANEG AC YGC

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Berwyn Parry Jones.

PENDERFYNIAD

Derbyniwyd a nodwyd y wybodaeth yn yr adroddiad.

TRAFODAETH

Atgoffwyd yr Aelodau bod yr Adran yn arwain ar dri phrosiect sy'n rhan o Gynllun y Cyngor sef 'Cymunedau Glân a Thaclus', 'Gweithredu ar Risgiau Llifogydd' ac 'Ymestyn cyfleoedd chwarae a chymdeithasu ar gyfer plant a phobl ifanc y Sir'.

Manylwyd bod yr adran wedi uno tri gwasanaeth o dan un rheolwr ymysg y maes cymunedau glân a thaclus er mwyn creu gwasanaeth newydd o dan yr enw 'Edrychiad Stryd'. Cadarnhawyd bod strategaeth ddrafft wedi cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau yn ddiweddar a bydd y strategaeth yn mynd allan am ymgynghoriad cyhoeddus yn y gwanwyn, yn dilyn eu sylwadau.

Cydnabuwyd bod llithriad wedi bod wrth ymgeisio i gwblhau gwaith o fewn y maes ymestyn cyfleoedd chwarae a chymdeithasu ar gyfer plant a phobl ifanc y sir ond gobeithir bydd y gwaith yn cael ei gyflawni yn llawn yn y dyfodol. Pwysleisiwyd bod diweddariad manwl ar brosiectau Cynllun y Cyngor o fewn Atodiad 1.

Eglurwyd bod Llawlyfr Cynnal Priffyrdd wedi cael ei fabwysiadu yn ddiweddar ac mae'r Adran yn rhoi blaenoriaeth i greu rhaglen 3 blynedd o waith ail wynebu ffyrdd drwy'r sir ar sail cyflwr. Cadarnhawyd bydd y rhaglen hon yn cael ei rannu gydag Aelodau er mwyn iddynt fod yn ymwybodol pryd fydd gwaith yn cymryd lle o fewn eu wardiau.

Nodwyd bod yr adran wedi cydweithio'n llwyddiannus gyda'r Adran Amgylchedd ar brosiect ymylon ffordd. Esboniwyd bod y prosiect yn helpu ein byd natur, yn enwedig peillwyr, gan gynyddu bioamrywiaeth.

Cadarnhawyd bod yr Adran wedi archebu 43 o gerbydau trydan er mwyn symud i ffwrdd o ddefnyddio tanwydd ffosil, ac i gyd-fynd â Chynllun Argyfwng Hinsawdd a Natur y Cyngor. Nodwyd y disgwylir i'r cerbydau hyn gyrraedd erbyn diwedd y flwyddyn ariannol a gobeithir bydd 16 pwynt gwefru ar gael i fflyd y Cyngor ar draws y Sir. Esboniwyd bod yr Adran wedi profi heriau wrth gysylltu pwyntiau gwefru i'r grid cenedlaethol ond mae'r Adran yn gweithio gyda darparwyr i sicrhau na fydd hyn yn broblem yn y dyfodol.

Esboniwyd bod yr Adran wedi bod yn llwyddiannus mewn cais ariannol drwy Gronfa Ffyniant Gyffredin (SPF) er mwyn ymestyn y ddarpariaeth bresennol o systemau teledu cylch cyfyng mewn mannau cyhoeddus ym Mangor, Caernarfon a Phwllheli. Manylwyd bydd dogfennau tendro yn cael eu darparu yn y dyfodol agos.

Adroddwyd ar fwriad yr adran i dreialu drysau talu gyda thechnoleg di-gyffwrdd i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau ar 05 Hydref 2023. Manylwyd bod bid ariannol i gyflwyno drysau mewn 5 safle i'r perwyl hyn wedi ei gyflwyno. Yn yr un maes, cadarnhawyd bod yr Adran yn rheoli Cynllun Grant Cyfleusterau Cyhoeddus sy'n caniatáu i aelodau'r cyhoedd ddefnyddio toiledau mewn amryw o sefydliadau lleol. Nodwyd bod modd defnyddio'r toiledau am ddim ac nid oes angen prynu dim yn y lleoliad. Eglurwyd bod y lleoliadau yn gallu derbyn grant o hyd at £500 i fod yn rhan o'r cynllun a bod rhaid iddynt osod sticer yn ffenest y lleoliad i ddangos ei bod yn rhan o'r cynllun.

Cadarnhawyd bod y gwaith o ddiweddar Cynllun Busnes Ymgynghoriaeth Gwynedd yn parhau er mwyn ei ymgorffori i Gynllun yr adran gyfan. Nodwyd mai'r bwriad yw lansio'r cynllun newydd ym mis Ebrill 2024 ond cydnabuwyd bydd heriau yn codi wrth i'r adran ymgeisio am gymaint o waith â phosib er mwyn creu incwm.

Tybiwyd bydd yr adran wedi gorwario £990,000 yn ystod y flwyddyn ariannol bresennol, ond nodwyd bod hyn yn llai o orwariant na'r flwyddyn ddiwethaf, ble roedd gorwariant o £1.5 miliwn. Esboniwyd bod y gorwariant yn gyfuniad o ddiffyg incwm mewn rhai meysydd yn ogystal â gorwariant hanesyddol ar rhai cyllidebau. Pwysleisiwyd bod gwaith yn mynd rhagddo i leihau'r diffyg yma. Er hyn, rhybuddiwyd fod modd i'r sefyllfa yma waethygu yn ddibynnol ar y gaeaf gan nad oes cronfeydd corfforaethol ar gael i dalu am unrhyw wariant ychwanegol megis graeanu ffyrdd.

Ymfalchiwyd bod swyddogion wedi derbyn cydnabyddiaeth am eu gwaith yn yr adran llifogydd Ymgynghoriaeth Gwynedd yn ddiweddar. Manylwyd bod cynllun Gwarchod Llifogydd Felinheli wedi defnyddio technoleg sy'n rhybuddio gwirfoddolwyr i wybod pryd i gau y giatiau a osodwyd ger y dŵr yn Felinheli, er mwyn dal y dŵr yn ôl. Esboniwyd bod adran Technoleg Gwybodaeth y Cyngor wedi sefydlu system i dderbyn a chofnodi'r data o'r synhwyrdd llanw ac yn gwneud y defnydd mwyaf o dechnoleg o fewn y maes llifogydd. Cadarnhawyd bod y prosiect hwn wedi ennill gwobr cenedlaethol sef Defnydd Gorau o Dechnoleg: Casglu Data Clyfar ar gyfer Rheoli Asedau yn Ngwobrau TechFest 2023 yn nghystadlaethau NCE (New Civil Engineer).

Dechreuodd y cyfarfod am 1pm a daeth i ben am 2:10pm

CADEIRYDD